

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 1814
Tarih: 21.04.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Mahmut Celadet GAYDALI
Bitlis Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Milli Savunma - Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	05 Mayıs 2016		E.No: 2/1122	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
MA	ZE	R.C.	MZ	MUN
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LIĞI
21 Nisan 2016
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
21 Nisan 2016
No: 45567

GEREKÇE

Çalışma hayatının sonunda bireylerin kazandığı en büyük haklardan biri de emekliliktir. Bu hak emeklilik dönemlerinde bireylere ekonomik ve sosyal açıdan devlet güvencesi sağlar. Fakat Türkiye’de emeklilik bedensel, psikolojik ve ekonomik anlamda bir rahatlık imkanı sunmamaktadır. Türkiye’de SSK ve BAĞ-KUR emeklisi yaklaşık olarak 11 milyon insan yaşamaktadır. Türkiye Emekliler Derneği’nin açıkladığı verilere göre 5510 sayılı kanun öncesi emekli olan işçiler 1.269,9 TL, 5510 Sayılı Kanun sonrası emekli olan işçiler 975,5 TL, BAĞ-KUR’dan emekli esnaflar 1.113,08 TL ve BAĞ-KUR’dan emekli tarım işçileri 878,05 TL maaş almaktadır. Bu ücretler dört kişilik bir ailenin açlık sınırının oldukça altındadır. Dört kişilik bir ailenin açlık sınırının 1.400 TL, yoksulluk sınırının 4.561 TL olarak hesaplandığı Türkiye şartlarında özellikle BAĞ-KUR’dan emekli tarım işçilerini aldığı maaşlar yaşam standartlarının çok altındadır.

Türkiye’de çalışma hayatının zorluğu insanları emekliliğe itmektedir. Bu zorluklar kısaca özel sektörde uygulanan esnek ve yoğun çalışma koşulları, sermaye sahiplerinin kar odaklı düşünerek işçi hak ve hürriyetlerini görmezden gelmeleri, düşük ücretli, uzun, yıpratıcı çalışma süreleri, sağlıksız yaşam koşulları, iktisadi sorular şeklinde sıralanabilir. Bu koşullar altında bireyler sadece emekliliği değil erken emekliliğinde yollarını aramaktadır. Bu yollardan biri olarak da askerlik borçlanması metodunu seçmektedir.

Askerlik borçlanması diğer borçlanma türlerine kıyasla hem prim gününü arttırıp hem de sigorta giriş tarihini öne çekiyor olması insanlar için önemli bir seçenek olarak yerini koruyor. Fakat hem emeklilik döneminde alınan ücretlerin yoksulluk ve açlık sınırının altında olması hem de günlük askerlik borçlanmasının asgari ücrete yapılan zam ile birlikte 13,58 TL’den 17,56 TL’ye çıkartılması emekçilerin bu ücreti ödemelerini neredeyse imkânsızlaştırmaktadır.

2016 yılı itibariyle emekli olacak olanların minimum 540 gün askerlik yaptıkları göz önüne alındığında, emekli olabilmeleri günlük en düşük tutardan borçlanarak 9.482 TL ödemeleri gerekmektedir.

Bu durum kişiler emekli olsa dahi uzun bir süre ekonomik ve psikolojik özgürlüğe kavuşamayacaklarının açık bir göstergesidir.

Hâlihazırda Türkiye'nin en büyük sorunlarından biri işsizlik sorunudur. İnsanlar uzun dönem işsizlik sorunu ile karşı karşıya kalmaktadır. Bununla birlikte minimum 1 yıl gibi bir dönemi askerde geçirerek hem kendileri hem de aileleri açısından büyük bir ekonomik kayıp yaşamaktadırlar. Uzun sürenin ardından emeklilik döneminde, askerlik süresince kaybettikleri çalışma hayatının yanında erken emekli olmak istediklerinde askerlik borçlanmasını yolu seçmeleri halinde tekrar ekonomik bir kayıp olarak kendini göstermektedir.

Hem askerlik döneminde bir kazanç sağlanamıyor olması hem de emeklilik için askerde geçen her günün ayrı ayrı ve yüksek bir fiyattan borçlandırılıyor olması insanları mağdur eden bir başka durumdur.

Bu yüzden askerlik döneminde geçen ayların erken emeklilik döneminde doğrudan çalışılmış gibi herhangi bir ücret talep edilmeksizin gün ve prim olarak yansımaları gerekmektedir.

Bedelli askerlik ücretlerinde büyük indirim yapılırken, emeklilik için askerlik borçlanmasında hiçbir indirim bile düşünülmemiştir.

Şu an yürürlükte olan madde ile devlet erken emekliliğin yolunu açmakta ama askerlik borçlanması yoluyla emekli olanları da bir kazanç kaynağına dönüştürmektedir.

İnsanların çalışma ve emeklilik dönemlerinde rahat bir hayata kavuşmak adına, yaşam standartlarına uygun bir gelir elde etmeleri esastır. Fakat şu anki koşullarda yoksulluk ve açlık sınırı ile elde edilen gelirler arasında büyük bir fark bulunmaktadır. Bu durum insanların en temel ihtiyaçlarını bile karşılamakta zorlandığı bir bilanço ortaya çıkarmaktadır. Böyle bir durumda dahi insanların emeklilik adına borçlandırılması var olan ekonomik yıkımı daha da arttıracaktır.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2016 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4'üncü maddesinin son fıkrasından önce gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Er ya da erbaş olarak askerliğini yapanlar hizmet süresi boyunca sigortalı sayılırlar. Buna ilişkin primler Milli Savunma Bakanlığının bütçesinden karşılanır.”

MADDE 2- 5510 sayılı Kanununun 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Yedek subay okulu öğrencileri

MADDE 3- 5510 Sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 69- Askerlik hizmetini er ya da erbaş olarak tamamlamış tüm yurttaşların askerlikte geçirdikleri süre hizmet ve sigorta süresine dahil edilir. Bu sürelerle ilişkin primler 2017 Merkezi Yönetim Bütçe Kanun tasarısına eklenerek karşılanır.”

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.